

Skala for dissosiative opplevelser (DES-II)

Skala for dissosiative opplevelser (DES) er et selvrapporteringsverktøy for å identifisere symptomer på dissosiasjon. Det brukes ofte i klinikk for screening av dissosiative lidelser som dissosiativ identitetslidelse. Testen dekker ulike sider ved dissosiasjon, blant annet derealisering, dissosiativ amnesi og depersonaliseringsopplevelser.

Antall spørsmål	28 spørsmål
Estimert tid	7 minutter
Språk	Norsk bokmål
Originalnavn	Dissociative Experience Scale
Målgruppe	Voksne
Forfattere	Eve Bernstein Carlson, Frank W. Putnam (1993)
Kategori	PTSD, Dissosiative lidelser

Forhåndsvisning av de 28 spørsmålene

Noen mennesker opplever å kjøre bil, eller å sitte på bussen eller t-banen, og plutselig oppdage at de ikke husker hva som skjedde under hele eller deler av turen.

0 % av tiden | 10 % av tiden | 20 % av tiden | 30 % av tiden | 40 % av tiden | 50 % av tiden | 60 % av tiden | 70 % av tiden | 80 % av tiden | 90 % av tiden | 100 % av tiden

Noen mennesker merker at de av og til lytter til noen som snakker, og plutselig blir klar over at de ikke har fått med seg hele eller deler av det som ble sagt.

0 % av tiden | 10 % av tiden | 20 % av tiden | 30 % av tiden | 40 % av tiden | 50 % av tiden | 60 % av tiden | 70 % av tiden | 80 % av tiden | 90 % av tiden | 100 % av tiden

Noen mennesker opplever å befinne seg et sted uten å ha noen anelse om hvordan de kom dit.

0 % av tiden | 10 % av tiden | 20 % av tiden | 30 % av tiden | 40 % av tiden | 50 % av tiden | 60 % av tiden | 70 % av tiden | 80 % av tiden | 90 % av tiden | 100 % av tiden

Noen mennesker merker at når de ser på TV eller film, blir de så oppslukt av historien at de ikke legger merke til andre ting som skjer rundt dem.

0 % av tiden | 10 % av tiden | 20 % av tiden | 30 % av tiden | 40 % av tiden | 50 % av tiden | 60 % av tiden | 70 % av tiden | 80 % av tiden | 90 % av tiden | 100 % av tiden

Noen mennesker opplever at de ikke husker visse viktige hendelser i livet sitt.

0 % av tiden | 10 % av tiden | 20 % av tiden | 30 % av tiden | 40 % av tiden | 50 % av tiden | 60 % av tiden | 70 % av tiden | 80 % av tiden | 90 % av tiden | 100 % av tiden

Skåring og tolkning

Totalskåren er gjennomsnittet av de 28 leddene (hvert vurdert fra 0 til 100 %) og varierer dermed fra 0 til 100. En skår under 10 indikerer lav dissosiasjon, mellom 10 og 19 mild dissosiasjon og mellom 20 og 29 moderat dissosiasjon. Fra 30 og oppover regnes dissosiasjonen som høy, og en grundig diagnostisk utredning er indisert (terskelverdi anbefalt av Carlson og Putnam, 1993; sensitivitet 76 %, spesifisitet 76—85 %).

Til sammenligning er gjennomsnittet 5,4 i den generelle befolkningen, 7,0 ved angstlidelser, 19,2 ved borderline personlighetsforstyrrelse, 31 ved posttraumatisk stresslidelse og 48 ved dissosiativ identitetslidelse.

DES-T (dissosiativt takson) er en delskår som består av 8 ledd (3, 5, 7, 8, 12, 13, 22, 27) og som særlig retter seg mot patologisk dissosiasjon. En DES-T-skår på 20 eller høyere tyder på tilhørighet til det patologiske dissosiative taksonet (Waller, Putnam og Carlson, 1996).

Tre delskalaer rapporteres også: dissosiativ amnesi (ledd 3, 4, 5, 8, 25, 26), depersonalisering/derealisering (ledd 7, 11, 12, 13, 27, 28) og absorpsjon (ledd 2, 14, 15, 17, 18, 20). Disse delskalaene har ingen validert klinisk terskelverdi og tolkes som en relativ profil.